

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED. Szerkesztőség: Somogyi ucca 22. L. em. Telefon: 23-33. - Kiadóhivatal, közlőkönyvtár és tegyiroda: Aradi ucca 8. Telefon: 13-06. - Nyomda: Löw Lipót ucca 19. Telefon: 26-34. Távirati és levélcím: Délmagyarország Szeged.

Vasárnap, 1931 május 3
Ara 24 fillér
VII. évfolyam, 99. szám

ELŐFIZETÉSE: Havonta helyben 3.20 vidéken és Budapesten 3.60, külföldön 6.40 pengő. - Egyes szám ára hétköznap 16, vasár- és ünnepnap 24 fill. Hirdetések felvétele tartja szerinti. Megjelentek hétfő kivételével naponta reggel

Apponyi Albert és — Moszkva

Egyáltalán nem meglepő számunkra az a nagatartás, amit a szegedi közgyűlés jobboldala a titkos választást sürgető indítvánnyal szemben a pénteki közgyűlésen tanúsított. Végtére is önálló, felnőtt, már bizonyos társadalmi és közéleti pozíciót betöltő férfiakhoz illik az a szerep, hogy gondolkodás nélkül ismételjék a mások frázisait s ellenvetés nélkül utánozzák a mások cselekvéseit. A politikai kiskorúság s a közéleti gondnokság alá helyezett szerepének betöltését csak vállalják ők, akik helyett a kormány gondolkodik, a kormány cselekszik, akiknek kritikáját a kormány bölcsesége teszi feleslegessé.

Mindezt nem is vesszük tőlük rossz néven. Elvégre mit tehetnének ők, szegények, ha nem — támogatnának? Eredeti gondolataik nem lehetnek, mert az vagy benne van a kormány programjában s akkor már nem eredeti, vagy nincs benne s akkor már ellenzéki a gondolat. Eredeti elhatározásai nem lehetnek, eredeti cselekvéseik nem lehetnek, — mi marad hát meg ama aktivitás számára, amit a férfi megkíván magának s ami nélkül nem élet az élet? Mi marad meg a közéleti cselekvés, a politikai működés számára? Egyedül és kizárólag — a támogatás.

Hát támogatnak. Am mi emlékezünk arra is, hogy milyen lelkes, sőt: milyen viharos támogatással ünnepelték Friedrich Istvánt is, aki pedig az általános és titkos választásnak nemcsak fokozatos és időszerű megvalósulását ígérte, hanem általános és titkos választással választatott is. Milyen viharos, lelkes, dárídós és lakodalmos, sőt: támogató nyújtották akkor az általános és titkos választójogot hozó Friedrich Istvánnak ugyanazok, akik ma Moszkvát emlegették a szegedi közgyűlésen a titkos választójog híveivel kapcsolatban. Hát a magyar ellenforradalom is Moszkvának tett szolgálatot? Általános és titkos választójog alapján ült össze az a nemzetgyűlés, mely a jogfolytonosságot megteremtette s a magyar kormányt megválasztotta. A konszolidáció hasznélvezői, a jogrend regalebélői s ezeknek a hasznélvezőknek és regalebélőknek szegedi jobbágjai beszélhetnek-e akkor olyan tiszteletlenül és olyan tájékozatlanul a titkos választójog sürgetőiről, mint ahogyan nem a maguk, de politikai földesuraik álláspontját megkísérelték védelmezni a pénteki közgyűlésen?

Amit mi rossz néven veszünk, az az a mód, ahogy ezt a szolgálatot elvégezték. A háború előtt volt némi alapja annak a megállapításnak, hogy a tárgyilagosságot a kormánypolitika rendelkezésére állanak, míg az ellenzéki politikai agitáció nem riad vissza a népszerűség, sőt a demagógia eszközeitől sem. Hogy kicserélődtek a politika harci eszközei! A pénteki közgyűlésen a baloldali argumentumaival, érveivel, történelmi hivatkozásaival csak a jani-császarszolgálat fegyelmére való hivatkozás s a legrosszshiszeműbb demagógia állt szembe. Lehet-e azt állítani annak, aki a komolyságnak csak látszatát szeretné biztosítani szavai számára, lehet-e azt állítani annak, aki nem vetemedik el a jóhiszeműségtől s aki szavainak nem is hitelt, csak meghallgatást kíván szerezni, hogy — aki a titkos választójogot sürgeti, aki demokráciát sürget, az Moszkvának tesz szolgálatot? Ha ez igaz lenne, akkor a hitványosság és becstelenség vádját nem lehetne elhárítani Apponyi Albert glóriás alak-

jától és apostoli küldetésétől sem, mert Apponyi Albert minden alkalmat felhasznál arra, hogy sürgesse a demokratikus fejlődést és sürgesse a titkos választójogot. A szegedi egységes párt hivatalos szónoka Apponyi Albertől is azt tartja, hogy Prágának és Moszkvának tett szolgálatot, amikor a titkos választójog mellett sikrázott? Olyan régen hanyatlott már a sirba az a tündöklő elme és lángoló magyar lelkesedés, aki, még élt, Rákosi Jenő volt, hogy a demokráciát és a titkos választójogot sürgető magyar politikáját a szegedi közgyűlés szónoka moszkvai szolgálatként tüntetheti fel? A szegedi közgyűlés baloldala a pénteki közgyűlésen nem akart több demokráciát és nem akart más választójogot, csak azt, amiért Apponyi Albert harcolni fog, amíg él s amiért a szent aggyávan,

Rákosi Jenő harcolt, amíg élt. Lehet ezt a törekvést, lehet ezt a programot, szabad ezt a meggyőződést Moszkvának teljesített szolgálatként feltüntetni a szegedi egységes párt hivatalos szónokának?

Nagyon lebecsüli még pártbíveinek értelmi színvonalait is, aki ilyen rosszhiszemű demagógiával siet a meg nem támadott kormánypolitika védelmére. S nagyon tanulságos bepillantást ad ez a védelem abba a lelkiségbe, amelyik a titkos választójog nyílt ellenségeinek állásfoglalását megszabja. A pénteki határozat után a kötelességünk változatlan marad: folytatni a harcot tovább, még nagyobb lelkesedéssel, még több hittel s még szívósabb erővel: a magyar demokrácián keresztül a magyar jövőért.

A szegedi közgyűlésnek nem kellene a közsabadságok

Szombaton véget ért az áprilisi közgyűlés

(A Délmagyarország munkatársától.) Szombaton folytatták a törvényhatósági közgyűlést. Lajer Dezsőnek azt az indítványát, amelyben azt javasolta, hogy a közgyűlés intézzen felterjesztést a kormányhoz

a közsabadságok visszaállítására,

a közgyűlés napirendretérési javaslatával vitte a közgyűlés elé.

Lajer Dezső volt az első felszólaló. Azok, akik az egységes párthoz tartoznak, nem érezhetik a közsabadságok hiányát, de annál inkább az ellenzéki pártok. A szociáldemokrata párt országosan elismert párt, amelynek a törvény szerint is joga van pártszervezeteket alakítani. A falvakban a közigazgatási hatóságok mégis megakadályozzák ezt, miután rájuk a törvény nem vonatkozna. A városokban tíz ellenzéki gyűlésből a legjobban kettőt engedélyez a rendőrség. Ilyen körülmények között az igazi közvélemény nem is alakulhat ki, amire pedig a választás előtt nagy szükség lenne.

Dr. Török Béla megállapítja, hogy a szabadságjogok összessége a legdrágább közkinccs, amely nélkül még normális gazdasági élet sem képzelhető el. de szerinte az államrend szempontjából szükség van bizonyos korlátozásokra.

Olajnyik József beszédében vázolta, hogy a gyűlékezési jog megtagadása a földalatti törvénytelen szervezkedésre vezet.

Szücs Imre a szabadságjogok egyenlő alkalmazását követelte.

A polgármester ezután bezárta a vitát. A többség természetesen a közgyűlés javaslatát fogadta el.

Lajer Dezső következő indítványában azt kérte, hogy a közgyűlés kérjen a kormánytól a munkanélküliek számára

házbérmoratóriumot,

az ezzel érintett háztulajdonosok számára pedig adómoratóriumot.

A többség a közgyűlés javaslatára napirendre tért az indítvány fölött.

Lajer Dezső a külterületen lakó városatyáknak a közgyűlések látogatásával kapcsolatban felmerült készkiadásainak megtérítését indítványozta. A közgyűlés azt javasolja, hogy a tanyai városatyák utazási kiadásait térítse meg a város. Az indítványt ilyen értelemben fogadták el.

László János indítványára azt határozta el a közgyűlés, hogy Felsőtanyára állatorvosi állást szervez. Petrik Antalnak a külterületi csomagkézbesítés megkönnyítésére vonatkozó indítványát szintén elfogadták.

A Pusztaszeri Árpád Egyesület kívánságára elhatározták, hogy felterjesztést intéznek a kormányhoz a pusztaszeri emlékmű körül létesítendő nemzeti park ügyében.

Szélpál Benőnek a kisvasuti viteldíjak leszállítására vonatkozó indítványát kiadták a szakszabadságnak.

Szücs Imre azt indítványozta, hogy a közgyűlés írjon fel a kormányhoz

az adók és közterhek csökkentéséért.

Az indítványt egyhangulag elfogadták.

Wolf Miksa azt indítványozta, hogy a közgyűlés a magyar mezőgazdaság érdekében írjon fel a kormányhoz és kérje, hogy az ország csatlakozzék

az osztrák-német vámunióhoz.

A közgyűlés várakozást javasol.

Wolf Miksát megdöbbenette, hogy indítványát a közgyűlés el akarja sibilni. Németország hihetetlen értékű mezőgazdasági terményt importál évről-évre.

— A pontos adatokat sajnos, nem tárhatom fel, mert a tegnapi választójogi vitában valahogy elkallódtak följegyzéseim — mondja Wolf Miksa nagy derűtlenség közben, ugyanakkor felgyulnak a közgyűlési terem csillárjai, mire megjegyzi, hogy felszólalása máris világosságot teremt. (Ujabb derűtlenség.) Részletesen kifejti, hogy miért van szükség a vámunióhoz való csatlakozásra, majd indítványát úgy módosítja, hogy a közgyűlés írjon fel a kormányhoz és kérje, hogy a kormány kísérelje figyelemmel a közigazdasági helyzetet és kövessen el mindent a külföldi piacok megszerzése érdekében.

A közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadta.

Zarnóczy Béla a használaton kívüli gázlámpák felszerelésére tett indítványát nem fogadták el.

Körmendy Mátyás indítványára azt határozta el a közgyűlés, hogy felterjesztést intéz a szegedi körvasút megindítása, a szegedi vasúti menetrend megváltoztatása és a algyői híd mielőbbi megépítése érdekében.